

Declarație comună privind armonizarea structurii sistemului european de învățământ superior a celor patru miniștrii în funcțiune pentru învățământ superior, din Germania, Franța, Italia și Marea Britanie.

Paris, la Sorbona, 25 mai 1998

În ultimii ani procesul european a făcut o serie de pași importanți. În mod relevant ei denotă că Europa nu semnifică doar zona Euro, cea a băncilor și a economiei, ci reprezintă și o Europă a cunoștințelor. Noi suntem cei care trebuie să fortificăm și să consolidăm dimensiunile intelectuale, culturale, sociale și tehnice ale continentului nostru. În mare parte acestea au fost conturate de universitățile sale, care continuă să joace un rol fundamental în dezvoltarea lor.

Universitățile s-au „născut” în Europa, cu circa trei sferturi de mileniu în urmă. Cele patru țări ale noastre se mândresc cu cele mai vechi dintre ele, unele marcând în prezent aniversări importante, printre care se numără Universitatea din Paris. În acele timpuri studenții și profesorii circulau liber și răspândeau cunoștințele pe întreg continentul. În prezent prea mulți studenți de-ai noștri absolveste fără să fi avut ocazia de a studia în afara hotarelor naționale.

Ne îndreptăm spre o perioadă de mari schimbări în învățământ și în condițiile de muncă, spre o diversificare a modului de desfășurare a carierei profesionale, în care studiile și instruirea se transformă într-o obligație evidentă. Le datorăm studenților noștri, societății noastre în general, un sistem de învățământ superior care să le ofere oportunități optime în găsirea domeniului personal de performanță.

Un spațiu european deschis al învățământului superior oferă un număr mare de perspective benefice. El, respectând diversitatea noastră, cere totodată eforturi continue de înlăturare a barierelor și de dezvoltare a unui cadru pentru predare și studiere, care ar spori o mobilitate și cooperare din ce în ce mai strânsă.

Recunoașterea pe plan internațional și potențialul atractiv al sistemelor noastre se asociază în mod direct cu accesibilitatea lor externă și internă. Se pare că ia naștere un nou sistem, în care două cicluri de bază, licența și postlicența (undergraduate / graduate), vor fi recunoscute pentru facilitarea comparațiilor și a echivalentelor la nivel internațional.

O mare parte din originalitatea și flexibilitatea acestui sistem va fi obținută, în bună parte, prin utilizarea de credite (după cum se arată în schema ECTS) și semestre. Acest lucru va permite validarea acestor credite obținute de cei care au ales studii inițiale sau continue în diferite universități europene și care ar vrea să obțină calificări, după propriul ritm de lucru, pe parcursul vieții.

Bineînțeles, studenții din diferite medii sociale trebuie să poată avea acces la învățământul superior în orice moment al activității lor profesionale. Studenții din ciclul de licență ar trebui să beneficieze de o varietate de programe, inclusiv oportunități pentru studii multidisciplinare, extinderea competențelor în cunoașterea limbilor și abilitatea de a utiliza noi tehnologii informaționale.

În cadrul ciclului de postlicență va exista posibilitatea de a alege între titlul de master de scurtă durată și cel de doctor de o durată mai lungă, cu posibilitatea trecerii de la unul la altul. În ambele situații se va pune accentul pe cercetare și lucru individual.

La cele doua nivele, de licență și postlicență, studenților li se va recomanda să se afle cel puțin un semestru în universitățile din afara țării de origine. În același timp, un număr mai mare de cadre de predare și cercetare ar trebui să lucreze în alte țări Europene decât cea de origine. Susținerea crescândă a mobilității studenților și profesorilor de către Uniunea Europeană trebuie să fie aplicată pe deplin.

Majoritatea țărilor, nu doar cele europene, au devenit conștiente de necesitatea de a sprijini o asemenea evoluție. Conferințele rectorilor din Europa, ale președinților universitari și grupurilor de experți și universitari din țările noastre au fost axate pe extinderea opiniilor în legătură cu aceste idei.

Anul trecut la Lisabona a fost aprobată o convenție, prin care sunt recunoscute calificările învățământului superior în Europa. Convenția cuprinde un anumit număr de cerințe de bază, recunoscând totodată că țările ar putea să se implice în proiecte și mai complicate. Ca rezultat, ne putem baza pe ele și avansa. Deja există un temei comun pentru o recunoaștere reciprocă a titlurilor în învățământul superior în scopuri profesionale prin intermediul directivelor respective ale Uniunii Europene.

Totuși guvernele noastre continuă să joace un rol important, încurajând modalitățile prin care cunoștințele acumulate ar putea fi validate, iar titlurile respective recunoscute. Sperăm ca acest lucru să fie promovat de acordurile inter-universitare viitoare. Armonizarea progresivă a structurii atestărilor și ciclurilor noastre de studii poate fi obținută prin consolidarea experienței deja existente, prin diplome comune, inițiative pilot și dialoguri cu părțile implicate.

Prin prezenta ne obligăm să încurajăm stabilirea unui cadru comun de relații, având drept scop îmbunătățirea recunoașterii externe și facilitarea mobilității studentului, precum și posibilitatea lor de muncă. Sărbătorirea aniversării Universității din Paris, astăzi în Sorbona, ne oferă o oportunitate deosebită de a ne angaja în efortul de a crea un spațiu european de învățământ superior, în care identitățile naționale și interesele comune pot interacționa și consolida reciproc întru beneficiul Europei, al studenților săi, și cetățenilor, în general. Ne adresăm la alte state – membre ale Uniunii și alte țări europene cu apelul de a ni se alătura în acest scop, precum și la toate universitățile europene de a consolida poziția Europei în lume prin îmbunătățirea continuă a procesului educațional oferite cetățenilor săi.

Claude Allegre,

Ministrul Educației Naționale (Franța)

Tessa Blackstone,

Ministrul Învățământului Superior (Marea Britanie)

Luigi Berlinguer,

Ministrul Instrucției Publice Cercetării și Tehnologiei (Italia)

Jürgen Rüttgers

Ministrul Educației Științelor, Cercetării și Tehnologiei (Germania)